

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО

Наредба

за изменение и допълнение на Наредба № 6 от 2011 г. за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години в детски заведения

(обн., ДВ, бр. 65 от 2011 г.)

§ 1. В чл. 1 се създава ал. 4:

„(4) Изискванията на тази наредба се прилагат и в сплнучаите, когато организираното хранене се извършва чрез доставка на храна от кухня-майка или чрез кетъринг услуга.“

§ 2. В чл. 3, ал. 1 думите „Наредба № 23 от 2005 г. за физиологичните норми за хранене на населението (ДВ, бр. 63 от 2005 г.)“ се заменят с „Наредба № 1 от 2018 г. за физиологичните норми за хранене на населението (обн., ДВ, бр. 11 от 2018 г.)“.

§ 3. В чл. 5, ал. 1 думата „препоръчват“ се заменя с „прилагат“.

§ 4. В чл. 6 се правят следните изменения и допълнения:

1. Алинея 3 се изменя така:

„(3) Детските заведения, в които се отглеждат деца със здравословни проблеми, нуждаещи се от диетично хранене, осигуряват възможност за диетично хранене съгласно поставената медицинска диагноза и лекарски указания за хранителния режим.“

2. В ал. 4 думите „четирикратен режим на“ се заменят с „петдневно четирикратно“, а накрая се добавя „от основните групи храни, посочени в чл. 8“.

§ 5. В чл. 8 се правят следните изменения и допълнения:

1. В текста преди т. 1 след думата „следните“ се добавя „основни“.

2. В т. 1 съюзът „и“ се заменя с „и/или“.

3. Създава се т. 6:

„б. добавени мазнини – растителни масла и/или млечно масло.“

§ 6. В чл. 9, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. В текста преди т. 1 съюзът „и“ се заменя с „и/или“.

2. В т. 1 след думата „царевича“ се поставя запетая и се добавя „други“.

3. В т. 2 думите „четири хранителни приема седмично“ се заменят с „пет хранителни приема при петдневно четирикратно хранене (без вечеря) и най-малко седем хранителни приема при целодневно седмично хранене“.

§ 7. В чл. 10 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се нова ал. 2:

„(2) Разнообразие на зеленчуци и плодове се осигурява като в менюто се включват най-малко три вида пресни зеленчуци и най-малко три вида пресни плодове седмично.“

2. Досегашната ал. 2 става ал. 3 и в нея след думата „плодове“ се добавя „или зеленчуци“, а думите „или като плодова салата“ се заменят с „без добавена захар или сол“.

3. Досегашната ал. 3 става ал. 4 и в нея:

а) в т. 1 след съюза „или“ се добавя „напитка от пасирани плодове/зеленчуци (смути), или“;

б) създава се нова т. 3:

„3. консервираните зеленчуци и плодове да не съдържат консерванти, подсладители и оцветители;“

в) досегашната т. 3 става т. 4 и в нея думите „без синтетични подсладители и синтетични оцветители“ се заличават;

г) досегашната т. 4 става т. 5 и в нея думите „могат да се предлагат както самостоятелно, така и“ се заменят със „се предлагат“;

д) досегашната т. 5 става т. 6;

е) досегашната т. 6 става т. 7 и се изменя така:

„7. предлагане на „мармалади от плодове“ и конфитюри с плодово съдържание, съответстващо на „екстра качество“ съгласно Наредбата за изискванията към плодovите конфитюри, желета, мармалади, желе-мармалади и подсладено пюре от кестени, приета с Постановление № 45 на Министерския съвет от 2003 г. (обн., ДВ, бр. 19 от 2003 г.).“;

ж) точка 7 се отменя.

§ 8. Член 11 се изменя така:

„Чл. 11. (1) Приемът на мляко и млечни продукти се осигурява чрез:

1. ежедневно включване в менюто на най-малко 350 грама кисело или прясно мляко и на най-малко 35 грама сирене и/или кашкавал при целодневно хранене;

2. включване на прясно и кисело мляко самостоятелно и като компонент на приготвени храни и напитки.

(2) Прясното мляко, киселото мляко и млечните продукти трябва да отговарят на следните изисквания:

1. краве прясно и кисело мляко със съдържание на мазнини от 3% до 3,6%, като два дни седмично се включва кисело мляко с 2% мазнини и/или прясно мляко с 1,5% мазнини;

2. сирена, кашкавал, извара и други млечни продукти, произведени от краве мляко;

3. сиренето да е със съдържание на готварска сол до 3,5%, а кашкавалът – до 3%;

4. айрянът да се предлага без добавена сол.

(3) Не се допуска предлагане на подсладени пресни и кисели млека, освен когато млеката са с добавен плодов компонент, какао, овесени ядки, като подсладянето трябва да е с натурални подсладители.

(4) Не се допуска предлагане на прясно, кисело мляко и млечни продукти с изкуствени подсладители, оцветители, консерванти, ароматизанти и имитиращи продукти, съдържащи в състава си мляко.“

§ 9. Член 12 се изменя така:

„Чл. 12. (1) Месото и месните продукти да отговарят на следните изисквания:

1. месото да не е претърпяло друга обработка освен охлаждане;

2. телешкото и свинското месото да са без видими тлъстини, сухожилия и кости;

3. птичето месо да е без кожа;

4. мляното месо да е нетлъсто, със съдържание на мазнини $\leq 7\%$ и съдържание на колаген към месен протеин $\leq 12\%$ съгласно Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25.10.2011 г. за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (Регламент (ЕС) № 1169/2011) (обн., ОВ, L 304, 22.11.2011 г.), и със съдържание на сол не повече от 1% от общата маса;

5. от месните продукти се допускат шунка и филе без съдържание на механично отделено месо и формовано месо съгласно Регламент (ЕС) № 1169/2011, с ниско съдържание на мазнини и намалено съдържание на сол в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 1924/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20.12.2006 г. относно хранителни и здравни претенции за храните (обн., специално българско издание: глава 15, том 18).

(2) Не се допуска предлагане на промишлено произведени месни заготовки (кайма, кебапчета, кюфтета, кърначета, наденици и др.).

(3) Не се допуска предлагане на месни продукти като основни ястия.“

§ 10. В чл. 13 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 2:

а) в т. 1 думите „по изключение замразена и/или консервирана“ се заличават;

б) в т. 2 думата „кости“ се заменя с „кожа и кости, филетирана или нарязана на парчета“;

в) точка 3 се изменя така:

„3. не се допуска предлагане на солена, пушена, сушена, маринована или консервирана по друг начин риба и хайвер.“

2. Създава се ал. 3:

„(3) Не се допуска предлагане на миди, стриди, калмари, октоподи, раци, скариди и други нерибни хидробионти.“

§ 11. Член 14 се изменя така:

„Чл. 14. В менюто се включват за консумация пресни яйца клас А съгласно Регламент (ЕО) № 589/2008 на Комисията от 23.06.2008 г. за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета относно стандартите за търговия с яйца (обн., ОВ, L 163, 24.06.2008 г.).“

§ 12. Член 15 се изменя така:

„Чл. 15. Бобови храни (боб, леща, нахут) се включват в менюто не по-малко от един път при петдневно четирикратно хранене (без вечеря) и не по-малко от два пъти при целодневно седмично хранене.“

§ 13. В чл. 16 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1:

а) точка 2 се изменя така:

„2. сокове от плодове и зеленчуци (прясно изцедени и/или стерилизирани);“

б) точка 3 се изменя така:

„3. нектари без добавена захар и изкуствени подсладители;“

в) създава се т. 7:

„7. напитки от пасирани плодове и/или зеленчуци (смутти), поотделно и в смес с прясно/кисело мляко и други“.

2. В ал. 2 думите „и другите напитки се предлагат“ се заменят със „се предлага“.

§ 14. В чл. 17 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се ал. 1:

„(1) Консумацията на мазнини трябва да бъде в границите 25-35% от енергийната стойност на храната.“

2. Досегашният текст става ал. 2 и в нея:

а) в текста преди т. 1 думата „намалява“ се заменя с „осигурява“;

б) в т. 1 думите „чл. 10, ал. 3, т. 3“ се заменят с „чл. 10, ал. 4, т. 4“, а думите „чл. 12, ал. 1, т. 1, 2, 3“ се заменят с „чл. 12, ал. 1, т. 2, 3, 4“;

в) в т. 3 след думата „варене“ се добавя „варене на пара“;

г) точка 4 се изменя така:

„4. не се допуска предлагането на пържени храни“;

д) създава се т. 5:

„5. не се допускат храни, съдържащи хидрогенирани (напълно и/или частично) мазнини“.

§ 15. В чл. 18 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се ал. 1:

„(1) Приемът на добавени захари трябва да се ограничава до 10% от енергийната стойност на храната, оптималният прием е до 5% от енергийната стойност на храната за деня.“

2. Досегашният текст става ал. 2 и в нея:

а) в т. 1 думите „чл. 10, ал. 3, т. 3 и 7“ се заменят с „чл. 10, ал. 4, т. 4“, а след думите „чл. 11, ал. 3“ се поставя запетая и се добавя „и 4“;

б) в т. 2 след думата „захар“ се добавя „(пчелен мед)“, а думите „какао, прясно“ се заменят с „напитки с какао, цитронада“;

в) точка 3 се отменя.

§ 16. В чл. 19 се правят следните изменения и допълнения:

1. Създава се ал. 1:

„(1) Приемът на готварска сол с всички храни и напитки трябва да се ограничава, като адекватният прием е 3 грама/ден, горната граница за нерисков хранителен прием е 4,5 грама/ден.“

2. Досегашният текст става ал. 2 и в нея в т. 1 думите „чл. 10, ал. 3, т. 3 и 5, чл. 11, ал. 2, т. 3, чл. 12, ал. 2“ се заменят с „чл. 10, ал. 4, т. 4 и 6, чл. 11, ал. 2, т. 3 и 4, чл. 12, ал. 1, т. 4 и ал. 2“.

§ 17. Параграф 1 от допълнителната разпоредба се изменя така:

„§ 1. По смисъла на тази наредба:

1. „делодневно седмично хранене“ е седемдневен петкратен хранителен режим, който включва три основни хранения – сутрешна закуска, обяд и вечеря, и две задължителни подкрепителни закуски – между сутрешната закуска и обяда и между обяда и вечерята;

2. „петдневно четирикратно хранене (без вечеря)“ е хранителен режим, който се отнася за дните от понеделник до петък (без събота и неделя) и включва две основни хранения – сутрешна закуска и обяд, и две задължителни подкрепителни закуски – между сутрешната закуска и обяда и между обяда и вечерята.

§ 18. В § 3 от заключителните разпоредби думите „във връзка с чл. 20, ал. 3, т. 4 от Закона за народната просвета“ се заличават.

§ 19. Приложение № 1 към чл. 5, ал. 1 се изменя така:

„Приложение № 1 към чл. 5, ал. 1

Препоръчителни стойности за среднодневен прием на енергия, общ белтък, мазнини и въглехидрати (осреднени стойности за момчета и момичета)

Възраст (години)	Енергия ккал/ден	Общ белтък		Мазнини		Въглехидрати	
		Е %*	г/ден	Е %	г/ден	Е %	г/ден

3 – 4	1350	10 – 20	34 – 68	25 – 35	38 – 53	45 – 60	152 – 203
5 – 7	1600	10 – 20	40 – 80	25 – 35	45 – 63	45 – 60	180 – 240

Забележка.

*Е % – процент от общата енергийна стойност на храната.“

§ 20. В приложение № 2 към чл. 5, ал. 2 в колона „Петкратен режим (Е %)“ на ред „Сутрешна подкрепителна закуска“ думите „5 – 10“ се заменят с „2 – 5“, на ред „Обяд“ думите „30 – 35“ се заменят с „30 – 33“, а на ред „Следобедна подкрепителна закуска“ числото „15“ се заменя с „20“.

§ 21. Приложение № 3 към чл. 6, ал. 4 се изменя така:

„Приложение № 3 към чл. 6, ал. 4

Препоръчителни среднодневни продуктови набори при целодневно хранене
(нето тегло, грама/ден)

Продукти	Възраст (години)	
	3 – 4	5 – 7
1. Зърнени храни и картофи	171	193
1.1. Хляб и тестени изделия	108	112
в т. ч. хляб бял, „Добруджа“, пълнозърнест, типов, ръжено-пшеничен, ръжен хляб	85	85
в т. ч. брашно (за тестени закуски, ястия, десерти и др.)	23	27
1.2. Ориз	8	10
1.3. Макаронени изделия	8	10
1.4. Други зърнени храни (жито, царевича, овесени ядки, закуски на зърнена основа)	10	17
1.5. Картофи	37	44
2. Зеленчуци и плодове общо	380	480
2.1. Зеленчуци – общо пресни и консервирани	200	230
2.2. Плодове – общо пресни, сушени, компоти	180	250
2.3. Сокове от плодове и зеленчуци	35	50
3. Мляко и млечни продукти	435	465
3.1. Мляко	400	420
3.2. Сирене, кашкавал, извара	35	45

4. Храни, богати на белтък	125	146
4.1. Месо, месни продукти общо	53	61
в т.ч. месо	50	58
в т.ч. месни продукти – пилешки дроб	до 3	до 3
4.2. Риба	22	25
4.3. Яйца	35	40
4.4. Бобови храни (боб зрял, леща, нахут)	10	13
4.5. Ядки, семена	5	7
5. Добавени мазнини	20	25
6. Захар, мед, конфитюри, мармалади	15	17
7. Сол	3	3“

§ 22. Приложение № 4 към чл. 17, т. 4 се отменя.

§ 23. В т. 5 от приложение № 5 към чл. 20 думите „не се извършва при стайна температура, а“ се заменят със „се извършва“.

Заклучителна разпоредба

§ 24. Наредбата влиза в сила от деня на обнародването ѝ в Държавен вестник.

КИРИЛ АНАНИЕВ

Министър на здравеопазването